

наша СЛОВА

Не пакідайце ж мовы нашай беларускай, каб не ўмёрлі!
ФРАНЦІШАК БАГУШЭВІЧ

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 4 (1311) 25 СТУДЗЕНЯ 2017 г.

Рада ТБМ

22 студзеня 2017 года ў Менску ў сядзібе ТБМ адбылося чарговое паседжанне Рады ТБМ. Рада разгледзела наступныя парадакі дня.

1. Справа з дзейнасці ТБМ за 2016 год.

2. Зацвярджэнне Плану дзейнасці ТБМ на 2017 год.

3. Вызначэнне даты чарговага з'езду ТБМ.

4. Вызначэнне квоты дэлегатаў на з'езд ТБМ.

5. Вызначэнне кандыдатур ад Рады ТБМ на пасаду старшыні і намеснікаў старшыні ТБМ.

6. Аб зменах у складзе Сакратарыяту ТБМ.
7. Рознае.

Даклад старшыні ТБМ быў апубліканы да Рады, таму Алех Трусаў абмежаваўся кароткім выступам. Спрачкі тым не менш узніклі. Адна з проблем - недастатковая мэйдайнасць дзейнасці ТБМ. І на

Радзе таксама натоўпаў журналистаў не назіралася. ТБМ мае свае газеты, часопісы, сайты, але многія "незалежныя" СМИ стараюцца пакінуць ТБМ у ціні, выпучаючы нейкія дробныя ініцыятывы, якія ні на што не ўплываюць.

Па плану былі выкананы некалькі дадаткаў, у тым ліку ізноў паднята пытанне пра цалкам беларускамоўны дзяржаўны тэлеканал. У прыватна-

Рада прызначыла дату чарговага XIII з'езду ТБМ на 29 кастрычніка 2017 г. і зацвердзіла квоты на з'езд (пастанову Рады аб скліканні з'езду гл. на ст. 4).

Рада пастанавіла працягнаваць з'езд абраць старшыню ТБМ, першага намесніка і трох намеснікаў. Рада падтрымала прапанову аб абранні на з'ездзе ТБМ Алеха Трусава ганаровым старшынём ТБМ.

Рада разгледзела працягнаваць сяброў Рады па кандыдатурах на пасаду старшыні ТБМ. Афіцыйна былі ўнесены наступныя кандыдатуры:

Людміла Дзіцэвіч;
Алена Анісім;
Лявон Баршчэўскі;
Уладзімір Колас;
Вінцук Вячорка.

Сакратарыят ТБМ даручылі правесці з патэнцыйнымі кандыдатамі сумоўе.

Рада вырашила рэкамендаваць на X Агульнанацыянальную дыктоўку тэксты па творах Францішка Скарэны, Янкі Брыля і Пімена Панчанкі. Варыянты тэкстаў дыктоўк будуть надрукаваны ў адным з наступных нумароў. Разам з тым ніхто не аблажкоўвае мясцовую ініцыятыву

Рада ўнесла змены ў склад Сакратарыяту. Са складу выведзены адзін чалавек па яго просьбе і ўведзены Леанарда Мухіна і Алесь Лагвінец.

Рада падтрымала кампанію ТБМ за прыняцце законаў у беларускім парламенце на беларускую мову, а таксама за прыняцце Кодекса аб адукацыі на беларускай мове

сці гэта можа быць цалкам беларускамоўны Беларускі гістарычны канал.

Рада падтрымала кампанію ТБМ за прыняцце законаў у беларускім парламенце на беларускую мову на ўпакоўках беларускіх тавараў.

Наши кар.

На Еўрабачанне едзе беларускамоўная песня

Увечары 20 студзеня ў Менску адбыўся фінал Нацыянальнага адборачнага туру конкурсу. З 13 прэтэндэнтаў шляхам галасавання тэлегледачоў і прафесійнага журы пераможцам стаў гурт Naviband. Іх беларускамоўная кампазіцыя "Гісторыя майго жыцця" набрала максімальную коль-

касць балаў па выніках рашэння журы і галасавання глядачоў. Паводле традыцыі, пераможца атрымаў спецыяльную ўзнагароду - стылізаваная крystalalnae сэрца ад завода "Нёман".

Група Naviband у складзе Арцёма Лук'яненкі і Ксеніі Жук з'явілася ў 2014

годзе і выконвае, у асноўным, беларускамоўныя песні. У адборачным туры на "Еўрабачанне" яны ўдзельнічаюць другі раз. У дзень фіналу нацыянальнага адборачнага туру конкурсу, 20 студзеня, яны выпусцілі свой трэці альбом пад назвай "Ілюмінацыя".

Радыё Свабода.

125 гадоў з дня нараджэння Алеся Гурло

Алесь ГУРЛО, сапр. Аляксандр Кандратавіч ГУРЛО (31 студзеня 1892, Каўпиль Слуцкага павета Менскай губерні - 4 лютага 1938, Менск; псеўданім і крыптанімы: Л. Эхо; А. Г.; А. Г.-ло) - беларускі пазэт, празаік, перакладчык, лінгвіст.

Нарадзіўся ў сялянскай сям'і. Скончыў Каўпильскую 4-класнае вучылішча (1908). Працаўваў чорнарабочым на тартаку, зарабляў падзённай работай. У 1909 уступіў у Каўпильскую арганізацыю РСДРП; удзельнічаў у выданні рукапісных часопісаў "Заря", "Голос низа", "Вольная думка" (1910-1911, Каўпиль). У 1912 з дапамогай Ц. Гартнага ўладкаўся на работу на ліцейны завоў "Вулкан" у Санкт-Петрагбургу. З 1914 служыў на Балтыйскім флоце - спачатку матросам на крэйсеры "Багатырь", а ў 1-ую сусветную вайну - унітэр-афіцэрам на мінаносцы "Забіяка". Быў цяжка паражаны. Удзельнік Лютаўскай і Каstryчніцкай рэвалюцый і грамадзянскай вайны ў Расіі. З атрадам рэвалюцый-

ных матросаў прымаў удзел у штурме Зімняга палаца, у задушэнні эсэраўскага мячіжу ў Яраслаўлі, у барацьбе з калчакаўцамі. У 1919 цяжка паражаны пад Казанню; камісанаваны з войска як інвалід. У 1919-20 працаўваў у Ніжнегородскім порце.

У 1921 вярнуўся на Беларусь, жыў у Менску. Працаўваў у Наркамаце асветы БССР. У 1922-1923 у газете "Савецкая Беларусь". У 1920-я ў тэрміналагічнай камісіі Інбелкульту; займаўся ў аспірантуре. У 1929-1930 навуковы супрацоўнік Інстытута мовы БелАН. Браў удзел у стварэнні тэрміналагічных слоўнікаў; падрыхтаваў і выдаў слоўнік "Тэхнічная тэрміналагія" (вып. 1. Мн., 1932), рыхтаваў слоўнік краўцоўскай мовы мяст. Каўпиль і краёвы слоўнік Каўпильшчыны (матэрыйлы загінулі падчас 2-й сусветнай вайны). Быў членам літаб'яднання "Маладняк", "Полымя", "Пробліск". Арыштаваны ДПУ БССР 25.7.1930 па справе "Саюза вызвалення Беларусі". Паводле пастановы Калегії

ДПУ БССР ад 10.4.1931 высланы ў Самару на 5 гадоў (умоўна). Сябар Саюза пісьменнікаў СССР (з 1934). Памэр ад сухотаў. Пахаваны на Вайсковых могілках Менска. Рэабілітаваны 15.11.1957.

Дэбютаваў вершам у 1907 у газете "Наша ніва". У 1912 напісаў сямейна-бытавую драму "Любоў усё змагае". Аўтар зборнікаў паэзіі "Барвінак" (1924), "Спаткні" (1925), "Сузор'і" (1926), "Зорніца" (1927), "Межы" (1929). Перакладаў на беларускую мову творы рускіх і ўкраінскіх пісьменнікаў.

Вікіпедыя.

ISSN 2073-7033

9 772 073 703003 >

На 1 студзеня. У Беларусі жыве 14,5 тыс ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны. За мінулы год іх не стала 3,3 тыс.

3 1 студзеня базавая велічыня 210 тыс. рублёў. Золатавалютны запасы НБРЭ-паблікі Беларусь склалі 4,176 млрд. долараў.

3 1 студзеня Урад Расіі забараніў увоз на сваю тэрыторыю сельскагаспадарчай прадукцыі і сыравіны з Украіны. Спыннена перапампўка нафты па тэрыторыі Украіны ў Еўропу. У выніку павысілася значэнне тэрыторыі Беларусі як транзіту, які дзе прыбытаў.

2-6 студзеня. Большаць прадпрымальнікаў не працуе, бо яны павінны мец сертыфікат на прадаваны тавар, а яны яго не маюць.

9 студзеня. У аўстра-лійскім г. Брысбене генеральны атрымала перамогу ў спаборніцтве па тэ-нісе.

11 студзеня. У Менску адбыўся форум 1500 індывідуальных прадпрымальнікаў. Яны пратэстуюць супроты Указа Прэзідэнта № 222 ад 2014 г.

15 студзеня. З кітайскага касадрома Січань ракетай-носільтам запушчаны першы беларускі тэлекамунікацыйны спадарожнік Зямлі "Belintersat-1".

19 студзеня Указам Прэзідэнта № 13 зацверджаны генеральныя планы гарадоў-спадарожнікаў: Берасця - Жабінкі, Гародні - Скідзеля, Менска - Дзяржынска, Заслаўя, Рудзенска, Смалявічы, Лагойска, Фаніпала.

24-31 студзеня. Стаяць цёплае надвор'е з тэмпературай уздзень +2 - +7 градусаў (цяпля).

28 студзеня. Мітынг індывідуальных прадпрымальнікаў каля Віцебскага аблвыканкама.

31 студзеня. Мітынг індывідуальных прадпрымальнікаў каля Гомельскага аблвыканкама.

1 лютага. У Менску, у зале гасцініцы "Пекін", адбыўся сход індывідуальных прадпрымальнікаў з патрабаванем адмены Указу № 222 ад 2014 года.

1 - 6 лютага. Стаяла цёплае надвор'е з тэмпературай +1 - +4 градусы.

4, 5 лютага. Праводзіліся вайсковыя вучэнні ў Лунінецкім раёне.

5 лютага. У Сочы адбылася сустрэча кіраўнікоў дзяржаў Pacii і Беларусі У.Пуціна і А.Р.Лукашэнкі. Вырашэнне эканамічных пытанняў па просьбе беларускага боку.

10 лютага. У Менску ўздзень тэмпература паветра +4 градусы.

12 лютага. У аэропорце Гаваны (Куба) адбылася сустрэча Папы Рымскага Францыска з Патрыярхам Маскўскім Кірылам. Падпісаны сумесная Дэкларацыя, у якой заяўлена, што Каталіцкі Касцёл і Праваслаўная Царква - гэта не супернікі, а браты. Такая сустрэча першая амаль за тысячу гадоў.

15 лютага. Кіраўніцтва Еўрапейскага Саюза скасавала санкцыі з беларускім урадоўцаў, апрача чатырох чалавек, якія падазраюцца ў вінаватасці знікнення людзей у Беларусі.

25 лютага. У Менску

3 падзей 2016 года

адбылося паседжанне Вышэйшага Дзяржаўнага Савета Саюзнай дзяржавы Беларусі і Pacii. Удзельнічалі У.Пуцін, Дз.Мядзведзеў, В.Матвіенка і Рыгор Рапота (Дзяржаўны сакратар Саюзнай дзяржавы).

29 лютага. Асуджаны на розныя тэрміны зняволенія кіраўнікі Слуцкага мясакамбіната, арыштаваныя 14 красавіка 2014 г. У Менску пачаўся суд над групай (17 чалавек) прадаўцоў наркотыкаў.

8 сакавіка. Памёр аме-рыканскі праграміст Рэйманд Томлінсан, які ў 1971 годзе прыдумаў слімака @ для элек-троннай пошты. Пражыў 75 гадоў.

11 сакавіка. Супра-цёнікі КДБ затрымалі бізне-соўца Юрыя Чыжа, трымалі яго ў ізалятары некалькі месяцаў і выпушцілі на волю 14 верасня 2016 г. з патрабаваннем вярнуць дзяржаве растрату.

14 сакавіка. Супра-цёнікі КДБ затрымалі кіраў-ніка кампаніі "Сервалюкс" і "Экамол Агро" ("птушынага карала") Яўгена Баскіна ў менскім аэропорце, калі ён са сваім дырэктарам хацелі пакінуць Беларусь.

14 сакавіка. Прадстаўнікі індывідуальных прадпры-мальнікаў і некаторыя палітычныя дзеячы (сярод іх Мікола Статкевіч) аднеслі ў Міністэрства па падатках і зборах сумесную заяву з прашэннем адміністэраціі Указ № 222 ад 2014 г.

15 сакавіка. У Цэнтрапольным судзе Менска судзілі філосафа Уладзіміра Уладзіміровіча Мацкевіча за за ўдзел у несанкцыянаваным мітынгу прадпрымальнікаў месяц таму.

Сведкамі выступілі міліцыянеры, але вучоны паказаў праўнікі дакументы і штампі на пашпарце аб перасячэнні беларуска-польскай мяжы. У гэты час ён быў Варшаве. Ён апраўдаўся.

16 сакавіка. Памёр Сяргей Ханжанкоў (пражыў 74 гады), дысадэктант, які ў 1963 г. спрабаваў узарваць у Менску радыёглушылку. За гэта ён быў 10 гадоў у Мардоўскім ГУЛАГу, а яго два паплечнікі атрымалі 7 і 8 гадоў.

17 сакавіка. У Менску, у Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, прышлі Міжнародныя чытанні "Гісторыя ў імя міру". У паседжанні прынялі ўдзел вучоныя-гісторыкі Беларусі, Pacii, Літвы і Латвіі.

22 сакавіка. У Бру塞尔і адбыўся тэарыстычны акт.

23 сакавіка. У Менску, падворку, дзе жыве С.С.Шушкевіч, каля 20-30 камуністай правялі мітынг у сувязі з разферэндумам 17 сакавіка 1991 г. Яны трымалі партэрты Еліна, Сталіна і сцягі з надпісам ВКП(б).

25 сакавіка. У Менску без дазволу гарадской улады адбылася дэманстрацыя ў гонар Дня Волі ад помніка Янку Купалу (сквер Янкі Купалы) да кінататра "Кастрычнік". Тут адбыўся мітынг, і далей дэманстранты прыйшли да ўніверсама "Рыга". Мерапрыемства доўжылася з 17 да 20 гадзін. Луналі сцягі белару-

скі нацыянальны, ЕС і Украіны.

27 сакавіка. Вялікдзень у католікаў. На дварэ ѡцела, +5 градусаў.

28 сакавіка. У Менску ўздзень тэмпература паветра дасягала +10 градусаў.

28 сакавіка. У цэнтры Кіева, на вул. Беларускай, 22, адкрытыя памятны знак загінуўшым беларусам (Міхасю Жыезніцкаму, Алесяю Чаркашыну і Віталю Целяжэнку). На знаку герб "Пагоня" і два клічы па баках: "Слава Украіні!" "Жыве Беларус!".

28 сакавіка. У судах Менска аштрафавалі палітычных дзеячоў Міколу Статкевіча, Віталія Рамашэўскага, Анатоля Лябедзку да іншых за арганізацыю мітынгу і дэманстрацыі 25 сакавіка.

Сакавік. У Менску, Мядзельскім і Пастаўскім раёнах прыйшли грамадскія мерапрыемствы, прысвячаныя стагоддзю гадавіне Нарачанскай ваенны аперациі, якая адбылася 18-29 сакавіка 1916 года. Была прэзентацыя кнігі Уладзіміра Багданава "Бітва у Нарочі". У кнізе прыведзены расійскі і нямечкія дакументы, што адносянца да гэтай падзеі.

29 сакавіка. Памёр народны пашт Беларусі Ніл Гілевіч. Пахаваны на Кальварыйскіх могілках.

30 сакавіка - 1 красавіка. Каля Берасця праводзіліся ваенныя сумесныя вайсковыя вучэнні беларускіх дэсантнікаў і 76-й Пскоўскай штурмавой дэсантнай дывізіі.

4 красавіка Палата прадстаўнікаў НС Рэспублікі Беларусь зацвердзіла абарончую дакtryну Рэспублікі Беларусь. Беларускай арміі забараняецца ваяваць за межамі сваіх краін.

6 i 17 красавіка ў Менску тэмпература паветра была ўздзень +20 градусаў.

13 - 15 красавіка. Афіцыйны візіт А.Р.Лукашэнкі ў Турцыю. **14 красавіка** ён быў на саміце Арганізацыі ісламскага супрацоўніцтва, які прайшоў пад эўзамом "Адзінства і салідарнасці ў імя справядлівасці і міру".

17 красавіка. У Менску памёр Вітаўт Міхайлавіч Мартыненка, вядомы журналіст, музыканвец. Нарадзіўся ён у Менску 29.09.1959.

21 красавіка. Зварот Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А.Р.Лукашэнка да беларускага народа і Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. У Менску пачынаюць сцягі вішні.

26 красавіка. У Менску прайшоў традыцыйны Чарнобыльскі шлях. У гэты ж дзень А.Р.Лукашэнка наведаў пачырпелы ад той трагедыі Ельскі раён.

30 красавіка. У Беларусі радасна сустракалі маскоўскіх байкераў (матацыклістў), якія ехалі з Масквы ў Берлін. Але, як і летасць, іх не праpusцілі на сваю тэрыторию паляўцы.

1 траўня. Праваслаўныя святкуюць Вялікімі.

5 - 6 траўня. У Менску

адбыўся Міжнародны на-вуковы кангрэс беларускай культуры.

9 траўня. У Беларусі адзначаўся Дзень Перамогі. У В.Забродзе Вілейскага р-на ў Музее гісторыі Першай сусветнай вайны праводзіўся фест. Ён тут стаў традыцыйны і кожны год павялічваецца колькасць яго ўдзельнікаў з многіх гарадоў Беларусі (Вілейка, Маладзечна, Менска, Смаргонь).

Сталіе вядомы новыя звесткі старат Другой сусветнай вайны. У Вялікай Айчыннай вайне страты СССР - 8 866 400 чалавек. З німецкага палону вярнуліся 1,8 млн. чалавек. Страты германскай арміі 6,7 млн. чалавек.

11 траўня. У Магілёве прэм'ер-міністры Беларусі і Pacii вялікі эканамічны перамо-вы па праблемах Саюзнай дзя-ржавы Беларусі і Pacii Андрэй Уладзіміравіч Кабякоў і Дзмітрый Анатольевіч Мядведзеў.

11 траўня. У Палацы

незалежнасці ў Менску адбы-лася сустрэча Прэзідэнта Pacii і Беларусі. У.Пуціна і А.Лукашэнкі.

8 - 11 чэрвеня. У Чэхіі

чэмпіянат Еўропы па вулічных танцах.

На ім 15-гадовая менчанка Сафія Ягораўна Гагіна перамагла 400 ўдзельнікаў, у

дзвюх намінаціях выйгравала два залатыя медалі і стала чэм-піенкай Еўропы.

18 чэрвеня - 18 верасня. Праводзіліся выбары ў Савет Рэспублікі Беларусь № 363-3 "Аб экспартным кантролем".

12 траўня. У аг. Александрыя Шклouskага р-на А.Лукашэнка вёў перамовы з прэм'ер-міністрам Расійскай Федэрациі Дзмітрыем Мядведзеўым.

12, 13 траўня. У Менску на базе НАН Беларусі праведзены I Міжнародны кангрэс кардыёлагаў і тэрапеўтаў.

Прымалі ўдзел медыкі з 9 краін свету.

14 траўня. На Кастрычніцкай плошчы ў Менску апазіцыйныя актыўісты правялі акцыю "Праспект нацыянальнага сцяга".

15 траўня. Беларускі кангрэс дэмакратычных сіл праводзіўся ў Менску, у скверы Янкі Купалы, бо не знайшли для таго мераўпрыемства памяшкання, а Менскі гарыканкам не дапамог.

18 чэрвеня. Упершыню беларускі венены самалёт СУ-25 сеў нададарогу Менск-Маріліёу ў цэнце, а 23 гадзіні.

20 траўня. Прэзідэн

3 15 на 16 ліпеня ў
Турцыі правалілася спроба
ваеннага перавароту. Загінула
265 чалавек і паранена 1500
чалавек.

20 ліпеня. У Кіеве забіты вядомы тэлежурналіст Павел Рыгоравіч Шарамет, які нарадзіўся 28.11.1971 г. у Менску. Ён арганізатар і кіраўнік сایта "Беларускі партызан". Пахаваны 23 ліпеня ў Менску, на Паўночных могілках, каля бацькі.

25 ліпеня Прэзідэнт А. Лукашэнка зацвердзіў Ко-дэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры.

28 ліпеня Прэзідэнт А. Лукашэнка правёў нараду з кіраўнічымі работнікамі аб зніженні курэння ў краіне.

28 ліпеня памёр беларускі пісьменнік Іван Пташнік, які нарадзіўся ў 1932 г.

29 ліпеня. А. Р. Лукашэнка наведаў фермерскую гаспадарку "Цнянскія экапрадукты" Ўладзіміра Адамовіча ў Лагойскім раёне.

Ліпень. У Ганконгу правадзілася Міжнародная ма-тэматычныя алімпіяды. На ёй выпускнікі гімназій г. Шчучын Андрэй Асанаў атымаў срэбны медаль.

Беларускія археолагі раскапалі ў в. Кардон Шумілінскага раёна скарб IX-X стст. Усяго разам за сезон тут знаходзілі 600 знаходак.

3 жніўня. Упершыню раніцай з Гомеля ў Менск адправіўся пасажырскі хуткасны электрацягнік бізнес-класу. У сталіцу прыйшоў за 3 гадзіны, а ўвечары ён адправіўся ў Гомель.

4 жніўня. У Менскім СІЗО № 1 памёр менчанін Ігар Піцкін, якому стукнула ўсяго 21 год. У выніку пакаралі за халатнасць фельчара турмы.

5-21 жніўня Летнія Алімпійскія гульні - 2016 правадзіліся ў Рыа-дэ-Жанейра (Бразілія). На час гульняў тэлеканал "Беларусь-5" стаў кругласустачным алімпійскім каналам. Беларускія спартсмены заваявалі 1 залаты медаль, 4 срэбныя і 4 бронзавыя медалі (усяго 9) Беларусь па заваяванных медалях на 40-м месцы.

10 жніўня ў Лагойску памёр Алеся Ращынскі, кампазітар, фалькларыст, настаўнік. Нарадзіўся ў Лагойску ў 1949 г.

13 жніўня Беларускі батуціст Уладзімір Ганчароў заваяваў першы і адзіны залаты медаль для беларускай каманды на Алімпійскіх гульнях.

16 жніўня 500 тудзейскіх дзеячаў з 30 краін наведалі г. Лёзна і памаліся каля Залатой горкі, дзе ў аднайменным рове ў лютым 1942 года былі расстраляны 1,5 тысячы чалавек.

16 жніўня ў Рэспубліцы Комі (Расія) адкрылы памятны знак у гонар стваральнікаў тут ГУЛАГу 16.08.1937 г.

18-26 жніўня ў Маскве адбыўся кангрэс рабінаў Еўропы.

1 верасня. На амерыканскім кінафестывалі беларуска Воля Дземка, рэжысёр і прадзюсер дакументальнага фільма "Песні старой Еўропы", атрымала прыз за свой фільм.

3 верасня ў аг. Нарач Вілейскага раёна адсвятковалі 450-я ўгодкі свайго паселішча, якое было заснавана 25 сакавіка 1566 года.

3 падзей 2016 года

3 верасня. У г. Рагачоў Гомельскай вобласці праведзены Дзень беларускага пісьменства. У горадзе адкрыты Дом кнігі і бібліятэка імя У. Карагаўкіча.

3 верасня ў Менску адкрыты помнік кампазітару Станіславу Манюшку і пісменніку Вініку Дуніну-Марцінкевічу. Аўтары помніка скучылітыры Л. і С. Гумілеўскія, архітэктор Я. Мядзько.

5 верасня. У нядзель ў Менску адбыўся марафон амаль 20 тысяч бегуноў на 21 км. Былі ўдзельнікі з 40 краін свету.

7 - 18 верасня. Праводзіліся Паралімпійскія гульні ў г. Рыа-дэ-Жанейра. Беларускія спартсмены выйграілі 8 залатых медалёў, з іх 6 па плаванні - Ігар Бокі.

10 верасня ў г. Атава (Канада) прыйшла сустрэча беларусаў Паўночнай Амерыкі.

11 верасня ў Беларусі праводзіліся выбары дэпутатаў у Палату Прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу. Пачаліся яны датэрміноава за 5 дзён, які і заўжды.

11 верасня. У ЗША памёр Юрась Віктаравіч Хадыка, доктар фізіка-матэматычных наўк професар, культуролаг, палітычны дзеяч. Пражыў 78 гадоў.

12 верасня. У абласных гарадах Беларусі была рэкордная тэмпература для гэтага дня: у Віцебску + 25,9, Менску +26,8, Гомелі +28,3, Берасці +29,6 градусаў.

14 верасня выпушчаны з СІЗА КДБ бізнесовец Юрый Чык.

15 верасня. Суддзя Цэнтральнага раёна г. Менска Вікторыя Шабуня аштрафавала старшыню грамадскага аўяднання "Альтэрнатыва" Алега Кобрына на 20 базавых величынь (420 рублёў) за раздачу бела-чырвона-белых сцягак і герба Пагоні ў гонар 25-гадзініцы незалежнасці Беларусі (25 жніўня) як за несанкцыянаванне мерапрыемства.

19 верасня. У Менску некаторыя грамадскія арганізацыі ("Малады фронт" ды іншыя) правялі акцыю "Дзень нацыянальнага сцяга". З бела-чырвона-белымі сцягамі стаялі і ішлі ад пл. Каstryчніцкай да пл. Незалежнасці. Акцыя, прысвечаная 25-й гадавіне прыняція Вярхоўным Саветам нацыянальнай сімволікі ў якасці дзяржаўнай, доўжылася з 19 да 20 гадзін.

24 верасня. Памёр Юрый Базан, заснавальнік і галоўны рэдактар прыватнага "Аўтарадыё" (1992 -2011 гг.).

25 верасня ў Менску байкеры з Беларусі, Расіі і Прыбалтыкі (каля 3 тысяч) дэманстравалі сваё майстэрства язды.

26 верасня. У Віцебску каля 200 чалавек правялі ў гарадскім парку мітынг супроты высечкі дрэў для будаўніцтва Сафійскага сабора па макету Палацкага XI ст.

28 - 30 верасня. Візіт Прэзідэнта А. Р. Лукашэнкі ў Кітай. Ён узнагародзіў старшыню КНР Сі Цзіпіна ордэнам "За ўмацаванне міру і сяброўства". Выступіў перад студэн-

тамі Пекінскага ўніверсітэта і адзначыў, што "распад СССР - гэта вялікая сусветная катастрофа".

Верасень. Жыхар Пінска Павел Ляхновіч злавіў сома вагой 65 кг., а Сяргей Літвін з Берасці - на возеры Лядскія шчупакі вагой 15 кг.

Каля в. Малешава Жыткавіцкага раёна 110 гадоў Кірыла Варвановіч знайшоў на попі бронзовую сякеру, якой калі трох тысяч гадоў. Раней у Беларусі такіх знаходак не было.

1 кастрычніка. У Менску адключылі правадное радыё. На год раней яно было адключана ў іншых гарадах. А ў вёсках пачалі адключачаць з 2012 г. Правадное радыё больш не існуе.

1 - 2 кастрычніка. У Пінску адбылося спартыўна-забаўляльнае спаборніцтва "Нявеста на ровары". У ёй удзельнічалі 10 маладых.

5 кастрычніка. У Менску памёр Уладзімір Дзям'яновіч Ягораў, дзяржаўны дзеяч, міністр МУС (1990 -1994 гг.), старшыня КДБ(1994-1995 гг.). У гэты ж дзень памёр Уладзімір Васілевіч Гарбачоў, доктар медыцынскіх наўк, беларускі вучоны кардыялогія, аўтар мемуараў "Скворъ тернін", які друкаваліся ў газенце "Народная воля" ў 2015 -2016 гг.

5 - 6 кастрычніка. Візіт А.Р. Лукашэнкі ў Ісламабад (Пакістан).

10 кастрычніка. На першай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь VI склікання перавыбраны старшынём гэтай палаты Міхаіл Мясніковіч.

11 кастрычніка на першай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь VI склікання перавыбраны старшынём Уладзімір Андрэйчанка.

14 кастрычніка адбыўся візіт Прэзідэнта А. Р. Лукашэнкі ў Арменію. У Ерэване праходзіла паседжанне дзяржаўнага гэлага падарожжа з Беларуссю, якое прададзіўшыца да 2017 год.

17 кастрычніка. У Беларусі, як і ў Кыргызстане, святкавацца Дзень Каstryчніцай рэвалюцыі. Каля Менскага трактарнага завода адкрыты адрэзантаваны помнік VI. Леніну, які раней стаяў на тэрыторыі гэтага завода. Зміцер Дашкевіч сапсаваў урачыстасці, звязаныя з яго адкрыціем. Першыя сакратар ЦК КПБ Карпенка (першы намеснік старшыні Менскага гарвыканкама) вымушаны быў пакінуць мітынг, Дашкевіч схалілі міліцыянеры, завалаклі ў аўтазак і склалі на яго тры пратаколы.

18-20 кастрычніка. На палігоне ў лесе Берасцейскай вобласці праводзіліся вайсковыя вучэнні з удзелам А. Лукашэнкі. Уздельнічалі ў іх беларускія войскі і кастромскія дэсантнікі з Расіі.

24 верасня. Памёр Юрый Базан, заснавальнік і галоўны рэдактар прыватнага "Аўтарадыё" (1992 -2011 гг.).

25 верасня ў Менску байкеры з Беларусі, Расіі і Прыбалтыкі (каля 3 тысяч) дэманстравалі сваё майстэрства язды.

26 верасня. У Віцебску каля 200 чалавек правялі ў гарадскім парку мітынг супроты высечкі дрэў для будаўніцтва Сафійскага сабора па макету Палацкага XI ст.

28 - 30 верасня. Візіт Прэзідэнта А. Р. Лукашэнкі ў Кітай. Ён узнагародзіў старшыню КНР Сі Цзіпіна ордэнам "За ўмацаванне міру і сяброўства". Выступіў перад студэн-

тамі Пекінскага ўніверсітэта і адзначыў, што "распад СССР - гэта вялікая сусветная катастрофа".

28 кастрычніка ў Менску адбылася нарада прэм'ер-міністра СНД.

29 кастрычніка. Афіцыйны візіт кіраўніка Беларусі А. Лукашэнкі ў Катар.

29 кастрычніка. Зміцер Дашкевіч з актывістамі "Маладога фронту" правялі пікет каля будынка КДБ у Менску. Акцыя памяці ахвяр стаўлізму.

29 кастрычніка. У лёдавым палацы ў Гомелі выступіў Сяргей Міхалок са сваім гуртом "Brutto". Сенсанцыя было то, што яму некалькі гадоў забаранялася выступаць у Беларусі.

30 кастрычніка. Сустрэча Прэзідэнта А. Р. Лукашэнкі і прынца Аб'яднаных Арабскіх Эміратоў Абу-Дабі.

30 кастрычніка. Дзяды Ушанаванне памяці герояў 1863 г. на радзіме Кастуся Каляніўскага ў Свіслачы Гарадзенскай вобласці. За гэту акцыю 18 чалавек пакараны штрафамі. Старшыня рузу "За свабоду" Юрась Губарэвіч ашрафаваны на 25 базавых величынь, што складае 525 рублёў.

30 кастрычніка. У Менску адбылося традыцыйнае шэсцце і мітынг у Курапатах, арганізаваны КХП-БНФ. Збор удзельнічалі 387 пісменнікаў. Былі прадстаўнікі з 10 краін. Старшынём СПБ зноў абраны Мікалай Чаргінец.

24 лістапада. На пл. Свабоды М. Статкевіч, У. Някляеў і П. Севярынец правялі мітынг, прысвечаны 20-й гадавіне рэферэндуму 1996 г. Людзей прыйшлося ўсяго 40 хвілін.

25 лістапада. Актывісты Партыі БНФ і "Маладога фронту" паклалі кветкі да помнікаў слуцкім паўстанцам 1920 г. і прайшли шэсцем па вуліцы Слуцька з нацыянальнымі сцягамі. Абышлося без затрымання.

29 лістапада. У Беларусі адбыўся сход удзельнікаў літаратурнага музея М. Багдановіча.

30 лістапада. На пад. Свабоды М. Статкевіч, У. Няк

(Заканчэнне. Пачатак
на ст. 2-3.)

26 снежня. У Беларусі, як і ў Расіі, аўтадруна жалоба ў суязі з учарашнім трагедыем у Сочы.

26 снежня. У Санкт-Пецярбургу праходзіў саміт ЕАЭС і АКДБ, але туды А. Лукашэнка не пасехаў. Там падпісвалася Дамова аб мытным кодэксе. У Маскве праводзілася 51-я сесія Парламенцкага сходу Беларусі і Расіі.

26 снежня. Суд Маскоўскага раёна г. Менска судзіў Уладзіміра Кандруся (жыхар г.п. Рудзенск) за тое, што 19 снежня 2010 г. пабіў вокны ў Доме Ураду. Яму далі пайтара гады абмежаванне волі і прымусовае лячэнне. Ён ужо адсядзеў паўгода ў турме.

30 снежня. У Сірыі пачаў дзеянічыць рэжым спынення агню. Яго падпісалі варгуючыя бакі пры садзеянні Расіі і Турцыі.

Снегань. 20 гадоў таму цэнтр СНД перанесены з Менска ў Маскву.

Міністэрства спорту РФ узнагародзіла беларуса, грамадзяніна Расіі Аляксандра Лясуну (яму 28 гадоў), які на Алімпійскіх гульнях сёлета заваяваў залаты медаль па пяцібор'і. Яму падарылі легкавы аўтамабіль. Да 2009 г. ён выступаў за Беларусь, а пасля яго спісалі з спартсменаў па здраю.

Снегань. У вёсках (Газьба і суседніх) Гарадоцкага раёна вайкі ноччу нападаюць на сабак, курей і авечак, трывамоць гэтага вёскі ў страсе. Такое здарылася таму, што паліўнічыя правялі значны адстрэл дзікоў.

Адкрыта Угольская радовішча нафты ў Рэчыцкім раёне. Яно залягае на глыбіні 5218 м і яго запасы 1,7 млн. т. У студзені 2017 г. тут атрымана першая нафта.

На менскім заводзе

3 падзей 2016 года

"Белкамунмаш" выраблены электрабус, яго выпрабаванні пачаліся ў пачатку 2017 года.

Снегань. У Менску большасць мужчын і жанчын (асабліва маладога і сярэдняга ўзросту) носяць на галаве вязаны шапакі (мужчыны чорнага і шэрага колеру, а жанчыны - светлага і шэрага). Гэта мода такім чынам замяняе зімовыя шапкі-вушанкі ў мужчын і хусткі ў жанчын.

У Белавежскай пушчы 480 збуров.

У Беларусі 6 свабодных эканамічных зон, у якія ўваходзяць 419 прадпрыемстваў. Дзяржаве паступіла ад іх прыбылку толькі 200 млн. долараў. Сёлета інвестыцыі ад іх у прымысловасці не было.

У 2016 годзе.

У Беларусі аўтадруна жалоба ў сферы культуры.

У 2016 годзе ў Беларусь паступіла з Расіі толькі 18 млн тон нафты, а ў папярэдняй гады паступала па 24 і 25 млн. тон. Цэны за газ для Беларусі так і не вырашаны. Расія патрабуе заплаціць 132 долары за 1000 куб. м., а Беларусь просіць прадаваць нам за 72 долары, бо сусветныя цэны на энерганосці бытвы панізіліся. У выніку Беларусь завінавацілася расійскаму "Газпрому" зышы 270 млн. долараў.

У Беларусі штогод на сваіх радовішчах здабываеца 1,645 млн. тон нафты.

Сёлетні год па клімату быў парыўнальны цёплы.

Агульныя пасяўнічы плошчы ўсіх сельскагаспадарчых культур розных катэгорый гаспадарак Беларусі ў 2016 годзе склалі 5845,1 тысячу

гектараў, з іх сельскагаспадарчыя арганізацыі - 90,6 %, фермерскія - 1,9 %, гаспадаркі насељніцтва - 7,5 %.

У Беларусі ў 2016 г. сабралі збожжавых і бабовых культур 7,5 млн. т. пры сярэднім ураджайнасці 31,5 ц/га. У Менскай вобласці намалацилі найболей - 1,9 млн. т. Бульбы накапалі 6 млн. т. Яе сярэдняյа ўраджайнасць склала 205 ц/га. Гародніны сабралі 1,9 млн. т. пры сярэднім ураджайнасці 276 ц/га (у 2015 г. была 245 ц/га). Цукровых буракоў сабралі 4,3 млн. т. (на 30,3 % больш за 2015 г.) пры ўраджайнасці 446 ц/га (у 2015 г. - 330 ц/га). Вытворчасца ільновалакна ў парадзенні з 2015 г. вырасла на 2 % і склала 41,3 тыс. т.

У 2016 г. ВВП скарачаўся на 2,6 %.

За 2016 год залаты запас Нацыянальнага банка Расспублікі Беларусь павялічыўся на 1 т. і склаў 39,1 т.

52 тысячы дармаедаў за гэты год заплацілі 4,9 млн. дэмінаваных рублёў.

Сярэдняя месячная заработка плаата за лістапад склала 717,6 рублёў.

Сярэдняя працоўная пенсія ў снегні (апрача пенсіянеру вайсковых, КДБ, МНС і органаў МУС) - каля 330 рублёў.

Базавая белічыня ў канцы года года была 21 рубель.

За снегань месяцу Менску плаата за камунальнія паслугі (апрача электраэнергіі і тэлефона) прыватызаванай аднапакаёвай кватэры агульнай плошчай 37 (жылой 17) кв. м., у якой празъявае адзін чалавек, склала 28,3 руб.

У снегні кошт электраэнергіі за адну кВт-гадзіну для гараджана, якія карыстаюцца газавай плітой, да 150 кВт/гадзін - па 0,1188 руб., ад 150 да 300 кВт/гадзін - па 0,1544 руб., вышэй 300 кВт/гадзін - 0,19 руб. і для гараджана, якія карыстаюцца электраплітой, да 250 кВт/гадзін - па 0,1009 руб., пасля 250 да 400 кВт/гадзін - па 0,1311 руб., вышэй 400 кВт/гадзін - 0,19 руб.

У снегні праезд у гарадскім транспарце Менска каштаваў у трапелісе, аўтобусе і трамвай: адна паездка - 0,5 рубля, у метро - 0,55 рубля.

У канцы снегні кошты тавараў у менскіх магазінах былі наступныя:

Хлеб "Нарачанскі" (1,2 кг) - 2,04 руб.

Хлеб "Водар" (860 г) - 1,41 руб.

Батон "Традыцыйны" (450 г) - 11 800 руб.

Батон "Апетытны аматорскі" (450 г) - 1,2 руб.

Батон "Стольны" (400 г) - 1,2 руб.

Смятана, 26 % (400 г) - 1,54 руб.

Малако, 3,2% (1 л) - 1,01 руб.

Сыр "Расійскі", 50% (1 кг) - 7,99 руб.

Тварог, 9 % (200 г) - 1,09 руб.

Масла сметанковое "Сялянскае", 72,5 % (180 г) - 2,40 руб.

Кефір, 3,2 % (1 л) - 1,04 руб

Алей сланечнікавы (1 л) - 2,39 руб.

Свініна (1 кг) 2-й кат. I гат. - 6,6 руб.

Мяса свінное (1кг) - 8,8 -11,99 руб.

Каўбаса вараная "Руская" (1 кг) - 7,49 руб.

Каўбаса вараная (1кг) - 7,42 руб.

Ялавічына 1-й кат. 3-і гат. (1кг) - 1,82 руб.

Шынка (1 кг) - 5,49 руб.

Бульба (1кг) - 0,47 - 0,5 руб.

Капуста (1кг) - 0,48 руб.

Мука пшанічная (1кг) - 1,12 руб.

Крупы грэчневая (0,8 кг) -2,69 руб., (0,9 кг) -3,49 руб.

Крупы ячменныя (0,9 кг) - 1,29 руб.

Аўсянія шматкі (400 г) - 0,67 руб.

Гарэлка "Хлебнае віно", 40 % (0,5 л) - 6,96 руб.

Гарэлка "Брэст-Літоўск", 40 % (0,5 л) - 7,72 руб.

Віно "Кагор, 13 %" (0,75 л) -5,72 руб.

Віно пладова-ягаднае, 17 % (0,5 л.) - 2,67 руб.

Цукар (1кг) - 1,69 руб.

Селядзец, салака (1 кг) - 5,96 руб.

Яйкі (10 штук) - 2,19 руб.

Цыбуля (1кг) - 0,51 руб.

Соль харчовая (1 кг) - 0,49 руб.

Запалкі (1 пачак) - 0,06 руб.

Мыла гаспадарчае, 72%" (200 г) - 0,61 руб.

Страты за 2016 год

Ніл Гілевіч (30.09.1931 - 29.09.2016), народны паэт.

Валер Сядоў (1952-03.2016), дысадэкт, актыўіст БНФ.

Зміцер Саўка (1965-09.04.2016), філолаг, журналист тэлеканала "Белсат".

Вітаўт Мартыненка (1960-17.04.2016), журналіст, музичны крытык.

Андрэй Тур (02.06.1953 - 2016), эканаміст, дзяржаўны дзеяч.

Сяргей Картэс (1934-26.06.2016), кампазітар, народны артыст Беларусі.

Расціслаў Янкоўскі (05.02.1930 - 26.06.2016), народны артыст СССР.

Павел Шарамет (1971-20.07.2016), тэлежурналіст, грамадскі дзеяч.

Юрый Базан (1963-24.09.2016), заснавальнік і галоўны рэдактар "Аўтарадыё" (1992-2011 гг.).

Юрась Хадыка (1938-20.10.2016), фізік, грамадскі дзеяч, заснавальнік Музея старажытнабеларускай культуры НАН Беларусі.

Іван Пташнікаў (07.10.1932 - 28.07.2016), пісьменнік.

Іван Шэга (1953-04.10.2016), вядомы лекар, грамадскі дзеяч.

Святлана Мулявіна-Пенкіна (06.06.1951 - 17.10.2016), актрыса, заснавальніца і кіраўнік музея У. Мулявіна.

Алесь Белакоз (1928-01.12.2016), заслужаны настаўнік Беларусі, краязнавец.

Якаў Радына (1946-09.12.2016), матэматык, член-карэспандэнт НАН Беларусі.

Леанід Маракоў (1958-17.12.2016), пісьменнік, гісторык.

Падзеі і цэны запісу **Сымон Барыс.**

Tallinn Music Week

Еўрапейскі фестываль гарадской культуры

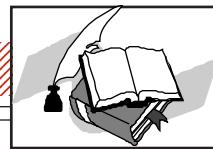
27 сакавіка — 2 красавіка 2017г.

TMW.EE

Tallinn Music Week

НАБУДЗЬ КВІТОК
ДА 31 СТУДЗЕНЯ 2017г.
ЗА 50 ЕЎРА!

<div style="position:

Да 100 дзён дэпутацкай дзейнасці

Гэты тэкст быў падрыхтаваны напрыканцы 2016 г. і адасланы для публікацыі ў газету "Звяздзя", некалькі дзён таму адтоль быў дасланы адказ пра немагчымасць надрукаваць гэтую матэрыйял. Таму я дасылаю яго ў орган ТБМ "Наша слова".

**Кароткая справа здача
дэпутата Палаты
прадстаўнікоў**
Нацыянальнага сходу
Рэспублікі Беларусь па
Стайбцоўскай выбарчай
акрузе № 70 Алены Анісім

Крыху статыстыкі.
За перыяд з 11 кастрычніка па 30 снежня 2016 г. я правяла чатыры сустэречы з жыхарамі Стайбцоўскага і Нясвіжскага раёнаў сумесна з памочнікам Новікам М. М., які працуе на сталай аснове ў г. Стоўбы. Акрамя таго, мой памочнік правёў яшчэ 15 прыёмаў (па 2 прыёмы ў тыдзень на працачу 2-х месяцаў).

За гэты час я атрымала каля 60 запытаў: падчас прыёму, у выглядзе электронных і пісьмовых лістоў, тэлефонных званкоў і падчас сустэреч з грамадзянамі. Падрыхтавала больш за 50 пісьмовых адказаў і запытаў па зваротах.

З кароткай практикі хачу падзяліцца з чытачамі некаторымі развагамі.

**Пытанні лакальнага
характару.**

Праблемы, якія ўздымаюцца падчас прыёму і ў лістах, маюць як лакальны, так і агульнадзяржаўны характар. Таму і вырашаюць іх даводзіцца на адпаведным узроўні. Так, безумоўна, у кампетэнцыі місцовой улады знаходзіцца пытанні працоўлівасці, якасці дарог, вуліц, аказанне паслуг у сістэме ЖКГ, транспартнае забеспеччэнне паміжрайцэнтрам і населенымі пунктамі, абслугоўванне ў банкаўскай сістэме, наданне вуліцам імёнаў вядомых людзей і інш. І сёё-тое ўдалося вырашыць, дзякуючы рэагаванню мясцовых уладаў на запыты людзей. Але і тут узникаюць пытанні, якія задаюць грамадзянам, што патрабуюць рэагавання на агульнадзяржаўным узроўні. Напрыклад, наконт дарожнага збору, які бярэцца з усіх аўтамабілістаў, тым не менш, грошай на рамонт дарог чамусьці не хапае. Выказваюцца адна з прапаноў, каб дарожны збор перанесці ў сферу аплаты за паліва (бензін), тады той, хто ездзіць больш, будзе плаціць больш. А хто мала ездзіць, напрыклад, пенсіянеры, якія карыстаюцца ўласным аўтамабілем ўсяго некалькі месецяў у год, адпаведна заплацяюць менш. Даволі спрэядлівы падыход. Застаецца толькі прадугледзець, як пэрвесці пэўныя працэнты аплаты за бензін у дарожны, умоўна кажучы, фонд. Ці атрымае падтрымку такая прапанова, пакуль невядома. Але, думаючы, яна вартая ўвагі і аблікавання.

Пытанні агульнадзяржаўнага маштабу.

Мы шмат чуем і гаво-

рым пра сацыяльную скіравацца нашай краіны. І сапрауды, нямала робіцца ў гэтым плане станоўчага. Але тое, што датычыць некаторых фактаў з жыццю асобных неабароненых груп, напрыклад, інвалідаў, застаецца па-за ўвагай. Так, паводле запытаў у Стайбцоўскім раёне шмат хто сутыкаецца з праблемай забеспеччэння правоў сірот, некаторыя з якіх з'яўляюцца інвалідамі з дзяцінства. У кожным такім выпадку трэба разбірацца індывідуальна, але ж павінен быць створаны механизм прававой абароны на агульнабеларускім узроўні. Свяжі, якія прайаўляюць клопат у дачыненні пляменнікаў ці ўнuka, гублююць ільготы па аплаци падаткаў, а то і абкладаюцца дадатковымі падаткамі за тое, што даюць такім сіротам прытулак. Гэта сведчыць пра недасканаласць нашай прававой сістэмы. Напэўна, такія праблемы ёсць і ў іншых раёнах Беларусі, а не толькі ў майі акрузе.

Указ № 100, які рэгуллюе пытанні адчужэння старых і пустых дамоў у вёсцы, не можа прымяняцца ў дачыненні да неаформленых ва ўласнасць пабудоў. Значыць, таксама патрабуе ўдакладнення механізму яго прымяняння. Відавочна, што ў дадзеным выпадку мы павінны весці гаворку пра ўкараненне ініцыятыва прыватнай уласнасці як на пабудовы, так і на земельныя ўчасткі. Но без уласніка складана дабіцца належнасць выгляду тых сядзіб, у якіх гаспадары не жывуць стала і фігуруюць толькі як спадчыннікі.

Вострыя пытанні.

У майі сённяшніх дэпутацкай дзейнасці я сутыкнулася і з шэрагам няпростых пытанняў. Рашэнне іх патрабуе, па-першую, публічнасці, а пад другое, адпаведнага рэагавання кампетэнтных органаў.

Так, зараз у прэсе ёсё часцей з'яўляюцца матэрыйялы, якія сведчыць пра сістэму пабораў з выхавацеляў дашкольных установаў і з настаўніцай на падпіску часопісаў, якія не выкарystоўваюцца ў іх прафесійнай дзейнасці, а таксама на іншыя мэты, непрадугледжаныя ні кантрактнай сістэмай, ні вытворчай неабходнасцю. Такая практика збору наяўных грошай, відавочна, сведчыць пра недахопы вядзення фінансавай дзейнасці ў некаторых установах адкуцы. Акрамя таго, маладыя спецыялісты, маючы нізкую зарплату, нават пры вялікай сімпатыі да сваёй прафесіі, сутыкнуўшыся з падобнымі паборамі, наўрад ці захочуць заставацца працаўшчыкамі.

Алены Анісім.

Круглы стол у НАН Беларусі

20 студзеня ў Менску ў Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследавання беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі адбыўся круглы стол "Роля і месца акадэміка Браніслава Тарашкевіча ў беларускім нацыянальным адраджэнні", прымеркаваны да 125-годдзя з дня нараджэння аўтара першай беларускай граматыкі.

З вітальнім словам да ўдзельнікаў звязнілася дэпутатка Палаты прадстаўнікоў Алена Анісім. Яна назвала жыццёві шлях Браніслава Тарашкевіча "прыкладам для любога пакалення беларусаў".

- Калі глядзіш на беларускую гісторыю праз прызму постаянай іособай, якія ў ёй былі, то бачыш колькі выдатных дзеячоў, выхадцаў з Беларусі, што прысяцілі сябе іншым краінам. Людзі, якія тут нараджаюцца, яны надзвычай таленавітыя, але абставіны так складаюцца, што рэалізуваюць яны сябе на карысць іншых народаў - такіх прыкладаў шмат. Што тычыцца Браніслава Тарашкевіча, то гэта такая асаба, якую якраз усёй сваёй дзейнасцю служыла Беларусь. Вядома, шлях у яго быў няпросты, няпросты быў час. Таленавіты ад нараджэння, ён не толькі здолеў закласці цэлы падмурок для развіцця беларускай літаратуры і нормы, Тарашкевіч мог абавязацца толькі на непрацяглую пісьмовую традыцыю, якая яшчэ не набыла статусу ўстойлівай.

навіта свайму народу, - падкрэсліла яна.

Першы намеснік дырэктара Цэнтра даследавання беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі Аляксандр Лукашанец у сваім выступе адзначыў, што граматыка Тарашкевіча замацоўвала нацыянальную адметнасць беларускай мовы ад суседніх.

- Присутнісць расейскай і польскай мовы ў культурнай прасторы беларусаў абумоўлівала актуальнасць тэндэнцыі на адданенне пісьмовай беларускай мовы ад польскай і расейской, - канстатаваў акадэмік.

Польская-расейскі ўплыў падштурхнуў у сяло чаргу да выкарыстання фанетычнага прынцыпу ў беларускай граматыцы. Пры гэтым, выпрацоўваючы літаратураныя нормы, Тарашкевіч мог абавязацца толькі на паслядоўнасці грамадзкага дзеяча і, што самае важнае, ён служыў месцам паслядоўнага падштурхнення.

У.П. Андрэйчанку,

Старшыні Палаты прадстаўнікоў
Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
вул. Савецкая, 11,
220010, г. Мінск

Паважаны Уладзімір Паўлавіч!

У адпаведнасці з арт. 17 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь у нашай краіне дзяржаўнымі мовамі з'яўляюцца беларуская і руская мовы. З гэтага вынікае, што яны маюць роўны статус. Аднак на практицы, і найперш у заканадаўчай сферы, беларуская мова ігнаруеца, што вядзе да парушэння моўных правоў грамадзян у гэтай галіне. Прэзідэнт адпаведным чынам выказаўся Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь у 2004 г.

Нагадаем, што ў свой час на старабеларускай мове былі напісаныя перадавыя для тагачаснай Еўропы дакументы, у прыватнасці Статут ВКЛ, які перакладаўся на польскую, русскую і іншыя мовы і дзеянічна нават у часы Расійскай імперыі аж да 1840 г.

У сувязі з гэтым, мы накіроўваем свае подпісы з прапановай прымаць усе законы і заканадаўчыя акты адпаведна Канстытуцыі Беларусі на дзве дзяржаўныя мовы (ці толькі на беларускай мове, мове тытульнай нацыі, калі гэта эканамічна выгадней).

№ п/п	Прозвішча, імя, імя па бацьку	Адрес	Дата	Подпіс
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

(Працяг. Пачатак у паперадніх нумарах.)

АСНОЎНЫЯ ТЭРМІНЫ

Абат - настаяцель каталіцкага манастыра.

Aрхиепискап (архієпіскуп) - галоўны епіскап (біскуп), які ўзначальваў царкоўную акуругу.

Асаўістая залежнасць - страта чалавекам асаўістай свабоды і пераход у падпарадкаванне іншаму чалавеку.

Базіліка (ад грэцк. *Basilike* - царскі дом) - тып артычнага, потым сярэднявечнага будынка, прамавугольнага ў плане, падзеленага ўздоўж шрагамі на некалькі (звычайна - 3, радзей - 5) частак (так званых караблёў або нефаў). Сярэдні неф, завершаны апсідай, вышэйшы і шырэйшы за бакавыя.

Дамен - уладанне буйнога феадала, якое перадавалася ў спадчыну.

Дагмат - асноўнае палажэнне рэлігійнага веравучэння, якое лічыцца вечным і нязменным.

Дынастыя - каралі, прадстаўнікі аднаго і таго ж роду, якія змяняюць адзін аднаго на троне паводле права спадчыны.

Евангелле - свяшчнная кніга, у якой апісваецца зямное жыццё Ісуса Хрыста і візантыны асноўныя палажэнні хрысціянства.

Епіскап (біскуп) - галава царкоўной акуруги.

Ерэтык - чалавек, які не пагаджаецца з вучэннем царквы.

Замак - умацаванне, пабудаванае на непрыступных скалах, узгорках ці астрахавах, месца жыхарства феадалаў.

Кароль - уладар каралеўства, каралеўскі тытул быў другім па значнасці пасля імператарскага.

Кляштар - комплекс збудаванняў, дзе жыве грамада каталіцкіх манахаў.

Конунг - вайсковы правадыр у скандынаўскіх народаў.

Натуральная гаспадарка - гаспадарка, у якой выраблялася амаль усё, патрэбнае для жыцця, і спажывалася амаль усё, што выраблялася.

Папа Рымскі - галава Заходнія (каталіцкай) царквы.

Рабін - духоўны кіраўнік вернікаў у юрэйскай рэлігійнай грамадзе.

Сінагога - юрэйскі малітоўны дом.

Скрыпторый - месца, дзе перапісваліся сярэднявечныя кнігі.

Талмуд - збор рэлігійных, бытавых, прававых праписанняў і судзейства, заснаваны на адпаведным тлумаченні кніг Старога Запавету.

Феадал - уладальнік феода.

Феадальная залежнасць - залежнасць, пры якой сяляне і іх дзецы прымацаваны да надзелу і павінны выконваць паншчыну ды выплачваць аброк.

Феод - надzel зямлі, які даваўся за выкананне службы, у асноўным вайсковай.

Шэрыф - каралеўскі намеснік у Англіі.

Эпас - літаратурны твор, у якім паказаны пераломны падзея ў гісторыі існавання пэўнага народа.

НАЙВАЖНЕЙШЫЯ ПАДЗЕІ

476 г. - звяржэнне Ромула Аўгуста Адаакрам. Фармальны канец Захаднія Рымскай імперыі.

481-511 гг. - уладаранне Хлодвіга, правадыра і караля франкаў.

493-526 гг. - уладаранне Тэадорыха Вялікага, остоѓакага караля.

493-555 гг. - Каралеўства ўостготаў у Італіі.

V ст. - "Салічная прауда" (Франкская дзяржава).

Калі 500 г. - прыніцце франкамі хрысціянства пры Хлодвігу.

500-520 гг. - "Эдыкт Тэадорыха" (Остоѓскае каралеўства).

568-774 гг. - Каралеўства лангабардаў у Італіі.

585 г. - заваяванне вестготамі Свеўскага каралеўства.

590-604 гг. - Пантывікіт Папы Рыгора I Вялікага.

597 г. - Першая рымска-хрысціянская місія ў Брытаніі.

675-754 гг. - Св. Баніфаций.

VIII ст. - стварэнне англа-саксонскай эпічнай паэмы "Бэўбульф" (запісаная каля 1000 г.).

715-741 гг. - уладаранне Карла Мартэла, франкскага майстара.

741-768 гг. - уладаранне Піпіна Кароткага, майстара (з 751 г. - кароль Франкской дзяржавы).

751-843 гг. - уладаранне дынастыі Каралінгаў у адзінай Франкской дзяржаве.

756 г. - утварэнне свецкай дзяржавы рымскіх пап.

768-814 гг. - уладаранне Карла Вялікага.

774 г. - францкое заваяванне каралеўства лангбардаў.

793 г. - першы напад вікінгаў на Брытанскія астравы.

800 г. - каранаванне Карла Вялікага імператарскай каронай. Аб'яднанне англасаксонскіх дзяржжаў у адзінае каралеўства Англію.

843 г. - падзел імперыі франкаў, пачатак фарміравання каралеўства Францыі, Германіі, Італіі

858-867 гг. - пантывікіт Папы Мікалая I.

865-896 гг. - "Вялікая армія" вікінгаў.

871-899 гг. - уладаранне Альфрэда Вялікага, караля Уэсекса.

872-900 гг. - аб'яднанне нарвежскіх земель пад уладай Харальда I Прыгожавалосага.

874 г. - пачатак каланізацыі Ісландыі.

IX ст. - узінкненне паэзіі скальдаў.

IX-XII стст. - стварэнне скандынаўскага геральдичнага эпасу - "Эды".

IX ст. - з'яўленне першых замкаў у Еўропе.

Алег Трусаў

Гісторыя сярэднявечнай Еўропы (V - XV стагоддзі)

РАЗДЗЕЛ II. ВІЗАНТЫЙСКАЯ ЦЫВІЛІЗАЦЫЯ

1. Стварэнне Візантыйскай дзяржавы.
2. Роськіт Візантыі ў V-VI стст.
3. Роля хрысціянства ў візантыйскім грамадстве.
4. Візантыйскае мастацтва і літаратура.
5. Візантыйскае войска. Войны з арабамі і славянамі.
6. Візантыя ў VIII-IX стст.

1. Стварэнне Візантыйскай дзяржавы

Візантыя стала адзінай спадчынніцай Рымскай імперыі пасля зniшчэння германцамі Захаднія Рымскай імперыі ў 476 г. Трэба адзначыць, што ўжываная цяпер назва краіны - Візантыя - узнякла толькі ў XIV ст. і канчатковы замацавалася ў літаратуры ў XVI - XVII стст. Самі жыхары Візантыі таксама актыўна займаліся жывёлагодоўлі. Яны гадавалі буйную і дробную рагатую жывёлу, аслоў, коней, вярблюдаў і свіней. Шмат лавілі марскай і рачнай рыбы. Імперыя мела багатыя радовішчы жалеза, медзі, золата і срэбра, а таксама мармуру і будаўнічага каменю. Егіпет паставаў матэрыял для пісьма - папірус, а Фінікія - пурпуровую фарбу для драгіх тканін.

Значную частку насельніцтва складалі грэкі, і таму дзяржайная мова замест лаціні неўзабаве стала грэцкая. Акрамя грэкаў у дзяржаве жыло шмат народоў, якія захоўвалі свае звычайі, мову і рэлігію. Аднак грэкі былі пануочымі этнасамі, а грэцкая мова - мовай царквы і дзяржавы. Насельніцтва Візантыі ў V-VII стст. складала ад 50 да 65 млн. чалавек.

2. Роськіт Візантыі ў V-VII стст.

У часы гібелі Захаднія Рымскай імперыі Візантыйскай кіраваў вышэйгаданы імператар Зянон (474-491). Ён стабілізаваў сітуацыю ў краіне, здушыў паўстанні сепаратыстаў у Малой Азіі і накіраваў армію ўостготаў у Італію, каб яны не напалі на яго краіну. А наступны імператар, Анастасій, праводзіў паспяховую эканамічную палітыку, але прайграў вайну з суседнім Персіяй і страпіў некаторыя гарады і тэрыторыі.

Найбольшы роскіт Візантыі дзяржавы звязаны з уладараннем былога вайскоўца, камандзіра палацаў гвардыі Юстынія (518-527) і яго пераемніка. Ён умацаваў пазыцыі артадаксальнай хрысціянскай царквы, выдаў эдыкты супраць арыян, палепшыў адносіны з рымскімі папамі. Яго палітыку паспяхова прадаўжыў Юстыніян (527-565).

Эпоха Юстыніяна.

Галоўнай мэтай яго жыцця было аднаўленне былой моці Рымскай імперыі. Вельмі адукаваны, энергічны і працавіты чалавек, ініцыятар розных рэформ, ён жорстка душыў народныя паўстанні, пераследаваў ерэтыкі і жорсткай рукою кіраваў арміяй. Яго дарадцай і памочніцай была яго жонка Феадора, блізкія аднайменнікі.

Візантыйская імперыя ў V-VII стст. (карта).

займалася дыпламатыяй, прымаля замежных паслоў. Выявы Юстынія і Феадоры адлюстраваны ў творах візантыйскага мастацтва.

Юстыніян стварыў монціную армію і пачаў паспяховыя войны ў Еўропе і Афрыцы. Спачатку, у 533-534 гг. ён захапіў каралеўства вандалаў у Паўночнай Афрыцы, дзе быў створаны Карфагенскі экзархат пад уладай Візантыі. Потым войскі імператара пры-

шылі ў Італію, дзе зniшчылі каралеўства ўостготаў (535-555 гг.). Былі захоплены і далучаны да Візантыі Паўночная Італія з цэнтрам у Равене, горад Рым, уся Паўднёвая Італія і Сіцилія. У 554 г. візантыйцы захапілі паўднёвую частку Піренейскага паўвострава. У выніку гэтых войнаў тэрыторыя Візантыі павялічылася амаль што ў два разы. Была зроблена адміністрацыйная рэформа. Краіну падзялілі на дзве часткі (прэфектуры), а тэя ў сваю чаргу на дзяцэзі (7) і правінцыі (больш за 50). Грамадзянская ўлада была адзелена ад вайсковай. Кожны чыноўнік, кіраўнік адміністрацыйнай адзінкі, меў вялікую адміністрацыйную і судовую ўладу, збіраў падаткі і адказваў за будаўніцтва і паштовую сувязь. Канстанцінопаль стаў асабнай адміністрацыйнай адзінкай на чале з прэфектам горада (эпархам).

Візантыйскае войска складалася з памежных і мабільных атрадаў, у якіх ўваходзілі як рэкорты з мясцовага насельніцтва, так і наймітыварвары, а таксама з вялікага флоту. Колькасць войска ў V-VII стст. дасягала 550 тысяч чалавек. Грамадзянская ўлада была адзелена ад вайсковай, дзе атрымалі некаторыя права: крытыкаўцаў ці падтрымліваць асобныя чыноўнікі, падчас цырковых спаборніцтваў, на розныя вялікія групы спартовых заўзятараў, я

Ілюстраваны том Арлова адкрывае год Скарны

Юбілейны год беларускага кнігадрукавання распачаў презентацияй новай кнігі найбольш упльывовы гістарычны пісьменнік Уладзімір Арлоў. У менскай "Акадэмкнізе" 19 студзеня адбылася аўтограф-сесія з удзелам аўтараў новай кнігі "Айчына: маляўнічая гісторыя". Ад Рагнеды да Касцюшкі" - пісьменніка У. Арлова, мастака П. Татарнікава, фундатара П. Бераговіча і рэдактара З. Санько.

Атмасфера ў кнігарні панавала прыўніятая: да самых дзвярэй салон запаўнялі прадстаўнікі інтэлігенцыі, моладзь і студэнты. За дзеў з паловай гадзіны былі прададзены 450 асобнікаў кнігі. Чытачы стала гаеку імкнуліся атрымаць аўтограф пісьменніка на раней выдадзеных творах з сямейных бібліятэк. Супрацоўнікі кнігарні прапаноўвалі ўсім ахвотным набываць таксама кнігі У. Арлова "Краіна Беларусь", "Таямніцы Полацкай гісторыі", "Пакуль ляціць страла", "Імёны свабоды".

На сустэрэны фундатар выдання Павел Бераговіч распавёў:

- З Уладзімірам Арлоўым мы выпусцілі яго кнігу вершай на лацінцы і кірыліцы. Праца над нашым новым будынком праектам "Айчына" пачалася з 2012 года. У том увайшли больш за 200 ілюстрацый. Ад пачатку мы бачылі кнігу іншай, мяняліся ілюстрацыі, мяняўся макет. Вялікую працу выканалі рэдактары выдання - Зміцер Санько. Кніга - не толькі культурны і гістарычны праект, але і бізнеспрект. Больш за 1000 асобнікаў было замоўлена ў інтэрнэце ў першыя тры дні яе выходу.

Пакуль аўтар гістарычнай інтэрпрэтацыі пісаў асабістасць пажаданне кожнаму чытачу, мастак маліваў на першай старонцы вершніка. Павел Татарнікав - таленавіты выхаванец графічнай школы Акадэміі мастацтваў. Сваймі настаўнікамі ён лічыць Васіля Шаранговіча і Уладзіміра Санько.

Павел Татарнікав нарадзіўся ў Берасці ў 1971 г. у сям'і мастакоў. У 1989 г. ён скончыў Рэспубліканскі каледж мастацтваў, а ў 1995 - аддзяленне графікі Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў. З 1997 года ён з'яўляецца сябрам Беларускага саюза мастакоў, з 2001 года - акадэмікам Беларускай акадэміі выяўленчага мастацтва.

Крытыкі заўважаюць, што работы Паўла Татарнікава перагукваюцца і ўзаемадзеянічаюць са словамі не столькі сюжэтам, колькі рytмам, дынамічнымі пераходамі ад вобраза да знака, ад дэталі да панорамы, ад плоскасці да ілюзорнай глыбіні. У час работы над кнігай мастак вывучаў шмат кропініц, атрымліваў кансультацыі спецыялістаў.

Цягам тыдня ў сталіцы адбылося некалькі презента-

цый кнігі ў розных грамадскіх памяшканнях.

Эла Дзвінская,

фота аўтара

На здымках:

1. Фундатар новага вы-

дання Павел Бераговіч

2. Уладзімір Арлоў

падпісвае свае кнігі чытачам

3. Мастак Павел Та-

тарнікав

Лекцыя па генеалогіі Лідчыны

18 студзеня ў актавай зале Лідскай раённай бібліятэki была прачытана адукацыйна-пазнавальная лекцыя "Крыніцы па генеалогіі (на прыкладзе Лідчыны)". Лекцыю паводле матэрыялаў Нацыянальнага гістарычнага архіва прачытала супрацоўнік архіва **Вадзім Урублеўскі** - кандыдат гістарычных навук, галоўны архівіст аддзела публікацый дакументаў НГАБ, намеснік старшыні гуртка даследчыкаў генеалогіі "Радавод" на гістфаку БДУ, кіраўнік Школы практычнай генеалогіі пры права-

сладкім прыходзе імя Свяціцеля Мікалая Японскага ў г. Менску.

На лекцыю сабраліся работнікі Лідскага занальнага архіва, лідскіх бібліятэк, краязнаўцы і аматары гісторыі.

Лекцыя чыталася на высокім прафесійным узроўні: з аднаго боку праста і даходчыва, а з другога даносіцца і глыбокія вузкапрафесійныя звесткі.

Так, то што архіўныя дакументы, датычныя Лідчыны, знаходзіцца ў Менску, Вільні і Гародні, навінай не было, але вось тое, што шмат дакументаў па Лідчыне знаходзіцца ў Берасцейскім абласным архіве, сталася адкрыццём. Як яны туды трапілі?

Літаратурна-мастакскае выданне пра нашу беларускую зорку адразу разышлося і спадабалася чытачу. Некалькі месяцаў таму з'явілася кніга "Марыя Захарэвіч. Талент, інтэр'ю, прысвячэнні", якую выдала "Мастацкая літаратура". Яе наклад 500 асобнікаў. Укладальнікам з'яўляецца Жыбулеўская Соф'я Антонаўна, вядомы ў творчых колах чалавек. У кнізе выкарыстаны фота з асабістых архіваў М. Захарэвіч, Я. Пясецкага, з фонда Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа, Дзяржаўнага музея

падчас лекцыі нечакана прагучай адказ на мясцове краязнаўчае пытанне, чаму няма амаль нікіх звестак пра вялікую вёску Мінойты.

Аказваеща паводле реестраў Мінойты - гэта не простая сялянская вёска, Мінойты - гэта вёска баярская. Гэта значыць, што жыхары Мінойты не былі прыгоннымі. А таму гэта вёска не прадавалася, не куплялася, не передавалася ў спадчыну, і такім чынам успаміны пра яе адсутнічаюць у дакументах, звязанных з імёнамімагнатаў, а менавіта архівіўмагнатаў дамоў захавалася найболыш.

Былі на Лідчыне акрамя баярскіх вёсак яшчэ і вёскі стралецкія. Навуковец пад-

кresslіу розніцу паміж нашымі баярамі і стральцамі і маскоўскімі. Не глядзячы на адноўкавыя назвы - у нас і ў іх гэта зусім розныя станы грамадства. Нашыя стральцы ахоўвалі лясы, а нашыя баяры дзяліліся на дзве катэгорыі: на баяраў панцырных, якія хадзілі на вайну, і баяраў путных, якія вазілі пошту, адбывалі ангарыю, не слі варту ў замках...

Не глядзячы на адсутніцца хоць якога забаўляльнага элементу слухачы аказаліся вельмі задаволены. Можна было і не згадваць, што лекцыя чыталася на выдатнай беларускай мове і арганічна ўпісалася ў лідскі праект "Беларусь - мая мова і песня".

Яраслаў Грынкевіч.

Кніга пра Марыю Захарэвіч

гісторыі тэатральнай і музычнай культуры рэспублікі Беларусь, Мядзельскага музея народнай славы.

Шмат гадоў Марыя Георгіеўна верна і аддана служыць тэатру. За гэты час яна стварыла цэлую галерэю запамінальных жаночых образаў. Акрамя таго Марыю Захарэвіч называюць "караблевай радыё", паколькі знакамітая актрыса часта удзельнічала ў радыёспектаклях, пранікнёна чытала вершы беларускіх паэтаў.

Да выдання кнігі спрычыніліся дзеячы беларускай культуры: Уладзімір Ліпскі, Васіль Шаранговіч, Надзея Мішчанка, Валеры Анісеенка, Валянціна Скариніна, Наталля Гайды, Ірына Шуміліна, Юры Сохар, а таксама Зміцер Арцюх.

Эпілог да выдання напісала Соф'я Жыбулеўская.

Кніга чытаецца вельмі цікава!

Наклад ужо амаль разыходзіцца ў кнігарнях, нягледзячы на няланны кошт у 25 рублёў.

Раю чытачам газеты набыць кніжку.

**Аляксей Шалахоўскі,
гісторык культуры,
журналіст
фрылансер.**

Калядны фэст у Лідскім замку

14 студзеня ў Лідскім замку ладзілася свята "Калядны фэст". Супрацоўнікамі дзяржаўнай установы "Лідскі раённы цэнтр культуры і народнай творчасці" была падрыхтавана вялікая і змястоўная праграма.

Добрая ўрэжані ў глашачоў выклюкаў літаратурна-музычны пралог "Свято Віфлеемскай зоркі", тэатралізаванае прадстаўленне "Каляды ў Лівоніі" з віншаваннямі калядоўшчыкаў, у выкананні работнікаў наступных філіялаў: "Крупашкі дом культуры",

"Бердаўскі дом культуры", "Гудскі цэнтр творчасці і вольнага часу". А якія цікавыя гульнёвія "Ганчарская пашечка" падрыхтаваныя з добрым густам і гумарам таленавітымі работнікамі філіяла "Ганчарскі дом культуры", калядны кара-год вакол прыгажуні - ёлкі, прадстаўленне "Цар Ірад" у выкананні лялечнага тэатра "Батлейка" аддзела рамёстваў і традыцыйнай культуры. Для дзяцей была прадстаўлена цікавая і разнастайная праграма на чатырох пляцоўках з казачнымі асобамі, з вясёлымі конкурсамі і эстафетамі, з зімовыми забавамі, з частаваннем каляднымі прысмакамі.

Лепшия самадзеяльныя артысты ўстаноў культуры раёна падараўвалі цудоўныя навагодні і калядны настрой. І сябры з Літоўскай Рэспублікі, з горада Шальчынінкай - ансамбль песні і танцу "Сольчане" павіталі лідзяня на свяце. А ўсё разам: добрае зімовае надвор'е, разнастайнасць відовішча на свяце, святочны гандаль з аладкамі

стварыла цудоўную запамінальную атмасферу свята. І гэта сімвалічна, бо свято Віфлеемскай зоркі ў сэрцы кожнага з нас.

Лідскі раённы цэнтр культуры і народнай творчасці.

Рэдактар Станіслаў Вацлававіч Суднік

Рэдакцыйная калегія:

Алена Анісім, Юрасі Бабіч, Юлія Бажок,
Марыя Баравік, Аляксей Карпенка, Эла Оліна, Ігар
Пракаповіч, Аляксей Пяткевіч, Станіслаў Суднік,
Павел Сцяпко, Алег Трусаў,
Дзяніс Тушынскі, Аляксей Шалахоўскі.
<http://naszaslova.by/> <http://pawet.net/>
<http://kamunikat.org/> <http://tbt-mova.by/>
<http://nashaslova.mns.by/>

Заснавальнік:

ТБМ імя Францішка Скарыны.

Пасведчанне аб зарэгістрацыі № 908 ад

18 снежня 2009 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Адрас рэдакцыі:

231293, Лідскі р-н, в. Даўгіна.

Адрас для паштовых адпраўленняў:

231282, г. Ліда-2, п/с 7.

E-mail: naszaslova@tut.by

Завіталі Святкі ў дом Валянціна Таўлая

Год Пеўнія святкуем,
Усіх людзей віншуюем,
На жарты запрашаем,
Шчасця, долі жадааем.
Хто з намі сябруе,
Усе нязгоды міне.
Наш пеўнік спявае,
Усім міру жадае,
На Святкі

ў домік Таўлая запрашае!

Менавіта так, у вершванай форме і па-беларуску, урачыста заклікалі ў літаратурны аддзел Лідскага гістарычна-мастацкага музея ўдзельнікі праекту "Памяць за сабою паклі". Дзякуючы ім, а менавіта сістрам клуба "Актыўнае даўгалащце", у святочную нядзелью, 15 студзеня, былі арганізаваны Святкі, пад час якіх дэманстраваліся беларускія народныя традыцыі па святкаванні на Лідчыне Нараджэння Хрыстоста, а таксама Калядай (з удзелам галоўных персанажаў: Казы, Мядзведзя, механошы, і, безумоўна, галоўнага сімвала - Каляднай зоркі).

Этая мера-прыемства падвяло вынікі сустрэч праекту і яшчэ раз паказала, што яго ўдзельнікі - дзеці вайны не толькі дзелянца гаротнымі ўспамінамі пра ваеннае жыццё, але і ўмеюць гучна спяваць, ўдзельнічаць у конкурсах, забавах і нават кідацца ў танцы, у тым ліку і пад "Паланез Агінскага". Куратар праекту супрацоўнік музея Каладзянская Анастасія Аляксандраўна пазнаёміла прысутных з гісторыяй узнікнення хрысціянства на Лідчыне, пачатак якога закладзены менавіта ў Лідскім замку, у заходнепаўднёвайежыцькімі размешчалася першая царква.

За цэплы прыём і гасціннасць сяббар клуба "Актыўнае даўгалащце" Ганевіч Любобой Васільеўна (аўтар вышэй пазначанаага верша) падаравала калядную зорку (выраб з беларускай саломкі), якая будзе аздабляць праект і нагадваць пра гэтае светлае свята.

Запланавана, што ўдзельнікі мерарыемства ў хуткім часе зноў збяруцца ў домік Таўлая. Яны маюць намер арганізація вясновае свята Саракі.

Так што, гайда, у домік Таўлая!

Алесь Хітрун,
навуковы
супрацоўнік гістарычна-
мастацкага музея.

Аўтары цалкам адказныя за падбор
і дакладнасць прыведзенай інфармацыі.
Рэдакцыя рукапісы не вяртае.

Газета надрукавана ў Лідскай друкарні.

231300, г. Ліда, вул. Ленінская, 23.

Выдавец: Установа інфармацыі "Выдавецкі дом ТБМ".

Газета падпісана да друку 23.01.2017 г. у 17.00. Замова № 13.

Аб'ём 2 друкаваныя аркушы. Наклад 1500 асобнікаў.

Падпісны індэкс: 63865.

Кошт падпіскі: 1 мес.- 1,24 руб., 3 мес.- 3,72 руб.

Кошт у розницу: па дамоўленасці.